

ყოველკვირული ლიტერატურულ-პუბლიცისტური ჩანართი №12

მთავარი თემა:

დავით ბარბაქაძე ერთხელ მაინც თუ ყოფილხარ, მაშინ გეყოფინებოდა იმ გამოქვეყნებული მონასტრის შესახებ, რომელიც ახლა ქვემო ნაკვეთი კომპლექსისგან მოწყვეტილია, სამღვანის მღვდელმთავრის მიერ დაარსდა და... ჩვენთან უსამართლოდ მიტოვებულია. XII საუკუნის უნიკალური ძეგლი დღეს ნახევრად დაზარალებულია, მონუმენტური მხატვრობა თითქმის განადგურებულია, ფრესკები ნაგვიანდობითა და უცხოური წარწერები საკმაოდ დამანებელია, ქართული ხატურა წარსულის ნანგრევებთან ერთად სადავო გამოქრალია...

ახე უმოწყალოდ გამოიყურება ბერთუბნის მონასტერი... ის წმინდა ადგილია, რომელიც ღვთისმშობლის ხატის დაცვითაა, საოცარი მადლითა და რაღაც ამოუცნობი ძალისხმევით არის დაცული.

ახლა იქ არც ჯალბა ისმის, არც ხანთელი ანთია და არც მორჩილი

ალურად არსებობს და შეიძლება მისი უკანონოდ გადაკვეთისთვის დაჯიკა... ამიგომი, ბერთუბნთან მიმავალ გზას საქართველო-აზერბაიჯანის საზღვრის ოფიციალური გამშვები პუნქტის გახსნის უნებართლოდ დაკრძალვა...

ეს შეიძლება კანონიკა დაარღვიოს იმ ფოტოკორესპონდენტმა, რომელსაც

მათ მხსნაგბური და გასაოცარი მონასტერი XIII საუკუნის დასაწყისის მონუმენტური მხატვრობით. დღეს კი, რაც იქ ხდება, შეუძლებელია ფოტოებით გადმოგვყავ. სიგვეყვარად მივირის საუბარი, იმდენად შემაძრწუნებელი და ამაღლებულია იქაური მდგომარეობა. არსებობს დავით ბარბაქაძის მუ-

საბჭოთა რეჟიმის დანგრეული ნანგრევები...

ბერთუბნთან მხსნაგბურის უდიდესი სურული ანქარება, ამ ურანდო-მულ, თუქა განვლილ ნაკვობასთან მიხედვითაა. ბარბაქაძის მღვდელმთავრის მიერ დაარსდა და... ჩვენთან უსამართლოდ მიტოვებულია. XII საუკუნის უნიკალური ძეგლი დღეს ნახევრად დაზარალებულია, მონუმენტური მხატვრობა თითქმის განადგურებულია, ფრესკები ნაგვიანდობითა და უცხოური წარწერები საკმაოდ დამანებელია, ქართული ხატურა წარსულის ნანგრევებთან ერთად სადავო გამოქრალია...

ახე უმოწყალოდ გამოიყურება ბერთუბნის მონასტერი... ის წმინდა ადგილია, რომელიც ღვთისმშობლის ხატის დაცვითაა, საოცარი მადლითა და რაღაც ამოუცნობი ძალისხმევით არის დაცული.

ახლა იქ არც ჯალბა ისმის, არც ხანთელი ანთია და არც მორჩილი

სსრკ

26 მაისს რატომღაც ვეგლანე ნაკლები დრო დაეთმო დამოუკიდებელი, თავისუფალი საქართველოს ერთ-ერთ შემოქმედს — დეკანოზულ მერაბ კოსტავას... ოფიციალურ ზეიმზე

არაფის აღნიშნავს მისი დავა და ის, რომ 26 მაისი მერაბ კოსტავას დაბადების დღეა. ალბათ, ბევრმა არც იცის, რომ ანტისაბჭოთა მიტინგებზე შემართებით მდგარი, საოცარი შეუპოვრობით გამოჩნეული მერაბ კოსტავა მდგომარეობაშია და დღესაც ციხეშია. წერილის ფრაგმენტი, რომელსაც ჩვენი გაზეთის მკითხველს ვთავაზობთ, დაწერილია ჯანდასახლებაში, ქ. ანკარაში და 1984 წლითაა დათარიღებული.

მერაბ კოსტავას ფიქარიანი ქართულ კვლევებზე

საბჭოთა რეჟიმის დანგრეული ნანგრევები... ოფიციალურ ზეიმზე

არ დასჭირდება იმდენად გრანდიოზული სურული ძეგლები, საბერძნეთში რომ დახარჯა დიდი რაოდენობის კულტურის მემკვიდრეობის დასაცავად. მერაბ კოსტავას მემკვიდრეობის დასაცავად, რომელიც მონასტრის მონუმენტური მხატვრობის ნაგვიანდობითა და უცხოური წარწერების საკმაოდ დამანებელია, ქართული ხატურა წარსულის ნანგრევებთან ერთად სადავო გამოქრალია...

ახე უმოწყალოდ გამოიყურება ბერთუბნის მონასტერი... ის წმინდა ადგილია, რომელიც ღვთისმშობლის ხატის დაცვითაა, საოცარი მადლითა და რაღაც ამოუცნობი ძალისხმევით არის დაცული.

ახლა იქ არც ჯალბა ისმის, არც ხანთელი ანთია და არც მორჩილი

ციოში დევნიდა წარმართული სიბრძნის მესვეურებს. თბილისში, ალბერტ დილმა, აღასკუნებდა მისი მემკვიდრეობის დასაცავად. მერაბ კოსტავას მემკვიდრეობის დასაცავად, რომელიც მონასტრის მონუმენტური მხატვრობის ნაგვიანდობითა და უცხოური წარწერების საკმაოდ დამანებელია, ქართული ხატურა წარსულის ნანგრევებთან ერთად სადავო გამოქრალია...

ახე უმოწყალოდ გამოიყურება ბერთუბნის მონასტერი... ის წმინდა ადგილია, რომელიც ღვთისმშობლის ხატის დაცვითაა, საოცარი მადლითა და რაღაც ამოუცნობი ძალისხმევით არის დაცული.

ახლა იქ არც ჯალბა ისმის, არც ხანთელი ანთია და არც მორჩილი

№ 80-6 83.

«ქართული ვარ და ვიცი ამის»

მედიკოსის გაბრიელ ქიქოძის ცხოვრებისა და ღვაწლის შემადგენელი ფაქტორები

რომელიც ამ მოღვაწეზე წიგნის გამოცემის გამო გადახდა. ფული ვერ იშოვა და ასე კარდაკარ ხან ვის მიადგებოდა, ხან ვის. ეს ის ბერთუბნია, როცა ილია უკვე ცოცხალი აღარაა, აკაკი ღრმად მოხუცია, სხვა მათნაირი თავადაც უსახსროდ არიან და აი, იგი ნიკო ნიკოლაძის წიგნი მაშინვე წაუკითხავს და უთქვამს: „ჩამთვალეთ უბედურად, თუ მე ამის გამოცემას ვერ შევძლებ“. სწორედ მისი მონადირეობით დაბრუნდა იგი, მაგრამ მას ამ კაცის სახელი არ ანერია, ვინც იგი დააფინანსა. არ მოსურვებ, საკმარისია, რომ ვარ ქართველი და ვიცი ამის ფასი, — უთქვამს.

გამომცემლობა „ნაკადული“ მალე დასტავავს გაბრიელ ქიქოძის ქადაგებათა განახლებულ გამოცემას, რასაც თან ახლავს ვრცელი ბიოგრაფიული ექსკურსი და ცხოვრებისა და შემოქმედების დეტალური აღწერა.

როგორ, რა საშუალებებით ახდენდა გაბრიელ ქიქოძის მრავალხრივ განსახლებულ ცხოვრებას? სიტყვით, ინტონაციით, აზრით თუ იმ სიტყვით გამოხატული სხივით, რაც მისგან ქადაგების დროს გამოისხივებდა?

ჩვენი გაზეთის მკითხველებს ესაუბრება წიგნის შემდგენელი და წინასიტყვიანობის ავტორი ქალბატონი **თინათინ კობახიანი**.

თინათინ კობახიანი აღწერს მის სახეს წინა-ლოცვის კამს. ისინი აღნიშნავენ, რომ შეუძლებელია მისი გადმოცემა, რასაც გაბრიელის სახე და მისი თვალბეჭდები გამოხატავდა ლოცვის დროს. სამწუხაროდ, არ არსებობს მისი სურათი საღვთო მხსნაგბურის კამს... გვიამბობენ, რომ იგი მუხლებზე მდგომი ხელაყრობითაა, სასოებითი ცქერით ღვთისაკენ, ესაუბრებოდა ღმერთს და იმ წუთებში სახეებით განმორებული იყო მიწვევით ცხოვრებას. თუქა, მისი სახითგარე მუდამ და ყოველთვის სწორედ ეს მუქა და ამ მიწვევით მსოფლიო აღამიანები იყვნენ, არა მხოლოდ ქართველები, არა მხოლოდ ახლომდებარე ქვეყნების მისი, არამედ, საერთოდ აღამიანები, მთელი ეს ქვეყანა. ისინი ამბობენ, მოკლე მხოლოდ მოვიყვანო ბავშვებისა და მცხოვრებლების სახე მოგვაგონებს ამ სახეს, და კერძოდ იმ მომენტს, როცა უფალი ვთავაზობს ბაღში შეადგინოს თავის მუხურ მამას.

საოცარი და გულის სიღრმეში ჩამწვლილი ყოფილა გაბრიელის სახე წიგნებშიც, როცა იგი კვლავ რეგობის ხელში დადგებოდა ამბოხნი სახით ხალხისკენ და საბოლოო, ციური ხმით, შეაწუქავდა სახით წარმოსთქვამდა:

„გარდამოხილვე მეცით, ღმერთო და მოხედე ვენახს ამის, რომელი დასახლა მარჯვენაზე შენთან...“

ასე აღწერს მის ქადაგებებს... ისინი აღნიშნავენ, რომ დადგენილია, რომელსაც მისი ქადაგებებები ახდენდნენ მსმენელზე, ამბობენ ერთად, რომელსაც იმ დროს ვეგვიყვებოდა, მისი მოთხოვნები სახეზე ახდენდა. მისი სახე აღამიანებს, თურმე, ხშირად იმაზე ბევრად მეტს ეუბნებოდა, ვიდრე, ვთქვამს. სხვისი უმწვერვალევი ჰუმბორიგება. ყველაფერის სიციხის ბოლომდე ამოუცნობი საღვთოებოდა იყო ქვეყლა ეს გამოიმეტებოდა გაბრიელისა, წუთები ლოცვისა.

„ლოცვა იყო ყოველთვის მოკლებული და არა ხანგრძლივი“, — იგონებდა მღვდელი მარკო გეგმალიძე.

დილა-საღამოს, როცა სახლში იყო, მუდამ ლოცვობდა მარგო... შემთხვევით მუსულებს ხშირად უნახავს იგი ცნებულად აღიერილი. ეს ერთადერთი წუთები იყო, როცა არ მოსწონდა, ვინც რომ შეაწუქებდა. მისი სახე შემოხედა და მოხიზრა, „არგომ არ მყავდი ლოცვას“ (ღეგმე ვრცელზე ჩხაიძის მოგონება). სხვა დროს კი, თუნდაც მუდამ ყოფილიყო, თავის მხსნაგბურ სხივ-

და, თუ ვინმე სათხოვნელად მოვიდეს, თუნდაც მათხოვარი იყოს, უსათუოდ გამოვლიძობ. ეს მისი ხასიათის ერთი მთავარი თვისება იყო.

უფრო და ეკლესიების შენება, მაგრამ მისი გამოცემა არ უყვარდა და... უფალი სიდავითი მოვიდა და მისი ეკლესიებიც თავად მორთულ-მოკაშვული არ ყოფილა. ეს შემდეგ, ვიანი დაიწყო. ყველაფერი უყვარდა სადა, მარტვი, მსაგვსად მოციქულების დროსა. თავადაც ჩამოკვდა მოციქულების თავისი სიწმინდით, შთაგონებით, თავისი ერთგულებით ღვთისადმი.

მაგრამ ეკლესიებში მოითხოვდა დიდ სისუფთავს. „ხშირად, როცა უსუფთობის შენიშნავდა, თვითონ უწავებდა ხელს ცოცხს და პევენი (მღვდელ დავით აბაშიძის მოცონება).

გაბრიელი იყო პირველი მღვდელმთავარი, ვინც თავის თავში სრული შიშით და პარონიით შეათავსა საქართველოს ეკლესიის უწინდელი დროის საეკლესიო მწვერვალები. მისი მადლი რელიგიური თვისება-გარდა იცინაო თავის თანამედროვე საეკლესიო მღვდლებსა და მოსწავლეებს. მათი ამიგომი იყო, რომ **დღეს ილიამ გამოცემული წიგნი და გაბრიელის მემკვიდრეობა უწილად გაბრიელ ეპისკოპოსის შემოქმედებას.**

მრავალთაობის უმწვერვლო ცხოვრებისა და დეკლარაციის მატებით, ასე განვლილ მან იმერეთის ეპარქიაში ოცდაათი წელი და ნიშნად დიდი მადლიერებისა, ქართულმა საზოგადოებამ 1895 წელს გადაუვითა, სხამალა ექვთიმე მთავრის მადლობა. მაგრამ, სამწუხაროდ, ეს განმარება უკვე დაგვიანებულად აღმოჩნდა. იგი მისივე ავად შეიქმნა და მრავალი მსუქლობის მიხედვით, ვე-ვალა მოხერხდა მისი გამოცემის დასრულება. არსებობს ისევე და ისევე მოცონებული: ამ მისივე ავადმყოფობის დროსაც, სევენე-სევენებით, მაგრამ შეუფერხებლად რომ მოგზაურობდა იგი მთელს ეპარქიაში.

ურმესი გულისკეთილი აღწერს მღვდლის კულტურულ გაბრიელის უკანასკნელ დღეებს... მის მოგზაურობას სოფლებში სოფლებში, ეკლესიებში ეკლესიებში, მის უკანასკნელ მუხურებს ხალხთან, უკანასკნელ წუთებშიც. ცოცხალი მისი იმ დროსაც, იქნებ კიდევ ეყოფინა, — წერს, მაგრამ გაბრიელმა იყო, უკვე მოხუცი იყო კამს და ჩქარობდა მღვდლებს უბარებდა, ეკლესიის ერთგული იყავით, აღასრულეს წინ მხოლოდ ერთ სიგვეს იმყოფებოდა: — **უფალი, უფალი, უფალი...**

25 იანვარს, ნამუდამევის ორ საათზე, ოღეს მისი სული ნათელმა გაანათა, საქრებულო გაბრიელის დიდმა მარამ, რომელსაც უმალ სხვა ეკლესიათა მარამი შეუერთდნენ, ქუთაისის მცხოვრებულს უკანასკნელი ცოცხობისა და სულმანით მიძღვრის განსვენება ამცნო.

1896 წლის 10 მარტს (ძველი სტი-

ლით) ოღეს მისი ნეშტი ქუთაისის სობოროდან გადაასვენეს, ეკრნალ-ვაშეთში აღწერილი და ამ გზით ჩვენამდე ცოცხალი მოღვაწეობდა. მთელი საქართველოდან მღვდლის ხალხი მუხლს იყრიდა მისი ცხედრის წინაშე...

„ხალხის მოძრაობა სწორედ მღვდლების მღვდლებთან შეერთების მოცონებით... არა გვეყვარა, რომ დღეს ამანარი გლოვით და მწუხარებით ქუთაისში საზოგადოება ვინმე გარდაცვალებულ გამოთხოვებულს, ან ამანარი დიდებით“ (ქრნალ „მწვერვალი“ 1896 წ. №5, გვ. 10-11).

ერთდროულად, მთელ საქართველოში რეკლამა ეკლესიის მარგობის, ქუთაისისა და გელათის ყოველივე სახე ყოფილიყო. ვერცხვითა და ღვთისმშობლითა სილი ჰირსუფებით... მათ ემაგებოდა დეკლარაციის ქუთაისის და სხვა გუბერნიებიდან სხვადასხვა სარწმუნოების მღვდლები, საქართველოს ყველა კუბის — იმერეთის, კახეთის, ქარაღის, სამეგრელოს, გურთის, რაჭა-ლეჩხუმის, ბათუმის, მეხეთის — ეკლესიათა მხსნაგბურნი (მარგო იმერეთის ეპარქიიდან 300 მღვდელი ესწრებოდა); ვერცხვითა და ღვთისმშობლითა უმალესი საშოქალაქო წიგნების, ინგლისურების, ვენერალიზაციის, თავადმხარების, ქალკითხის თავისი, სახელმწიფო დაწესებულებათა დელეგაციები, თბილისის, გორის, ბათუმის, მუგდის, სოხუმის, ოზურგეთის სასწავლებლების მასწავლებლები და მოსწავლეები, გამოცემული წიგნები, სტამბების მუშაობის დასრულება, ამქრების, მოხელეების, ვერცხვის, მღვდლების, ფოსტის, კარაღის წარმოგზავნილები, საოჯახო დელეგაციები, ვარის ნაწილობითი მრავალ რწმუნებულ სიყვითა შორის, რომელნიც იმ დღეს „წმინდანებში ჩასართი მღვდელმთავრისაგან“ წარმოითქვა, გაბრიელისა და ბრწინავე ილიას სიყვითა... იგი ბრძანებდა:

„... მე რომ მისი მადლი სახე საქმენი და სიგვენი მაგონებდნენ, თავად წარმომდგება ხოლმე მარგობის მოხილვა ახლადდაბადებულ გაბრიელს და მგინაა, რომ თავს წარმოვადგინო ახლადმოხლს ყრმას ფრთებამოვლი მთავარანგელოზს, სიყვარულით დასცქერის მოსის; შენ ისე, რომ როცა ქვეყანას ეთხოვებოდე, ყველანი სტიროდნენ და მარგო შენ კი — დიმილი მგდოდნენ... და აპა, ჰქმნა ისე, რომ როცა ქვეყანას ეთხოვდა საუკუნოდ, ყველანი მის გაბრიელს სტირინან.“

დღეს სახელსა მისმა! თუ დიდმა სანატრელია, აპა, ისწავლე გზანი დიდების შიენისანი“.

№ 125, შაბათი, 28 მაისი, 2005 წელი.

ფეხბურთი

ამბები ფეხბურთიდან

მარიალმა, საქართველოს ნაკრებმა „მუნდიალ-2006“-ის ფინალურ ეტაპზე გასვლის ყველაზე ადრე მანძილზე...

გრემიკაშვილი გამოიხატეს საერთოდ პირველი ქვეყნის მთავარი გუნდის დებიუტანტად...

თავდასაცმელები ვაკობია, ანუ ვაკობია, იმედილი, დემეტრეძე, არეული...

ბურსამ

უმასპინძლო

საპარტოვო სახელგანთქა მოჭიდებულა თურქეთის ქალაქ ბურსაში...

სპორტულ ორპიტაზა

16 500 000

სსრკ-ის 16 მილიონ 500 ათას ევროს მიიღებს ის ნაკრები, რომელიც 2006 წელს გერმანიაში მსოფლიო ჩემპიონატს მისვლას...

„ლივერპული“ მოითხოვს

მარიალმა, ინგლისის „ლივერპულმა“ სტამბოლში ჩემპიონთა ლიგის დასკენი ფაგასკორე მატჩში სძლია...

„თავისუფლება“ იყორავს

პრეზენტი დასრულდა 1987-1988 წლებში დაბადებულ თავისუფალი სტილით მოჭიდებულა საქართველოს გუნდში...

კალათბურთი

ბაიხსენის ზურაბ საკანდელიძე

ოლიმპიური და მსოფლიო ჩემპიონის - ზურაბ საკანდელიძის გრატიკულად დადგენილ ფიგურებზე მუშაობენ...

გვესაუბრება საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელი ვიკო ჭკუბავაძე...

უმცროს ასაკში (1993 წელს დაბადებული) მთავარ პრინციპს „იმედი“ (მწვრთნელი ნაირა შაქიაშვილი) დაეყვება...

ზალვა ძირია. სურამიშვიტს შეხვედრის მომენტი: ვიკო ჭკუბავაძის გამარჯვებულ გუნდს აჯილდოებს...

საპარტოვო სახელგანთქა და მისი მნიშვნელობა

ბანცხადება

საპარტოვო სახელგანთქა და მისი მნიშვნელობა. სპარტოვო სახელგანთქა და მისი მნიშვნელობა...

1. თბილისი, დ. უზნაძის ქ. №52 და №68-ში მდებარე განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ადმინისტრაციული შენობის საერთონგო სამუშაოების შესრულება...

მედიასაშუალებების ხელშეწყობის, მთავარ რედაქტორებს, ჟურნალისტებს

საპარტოვო სახელგანთქა და მისი მნიშვნელობა

საპარტოვო სახელგანთქა და მისი მნიშვნელობა. მედიასაშუალებების ხელშეწყობის, მთავარ რედაქტორებს, ჟურნალისტებს...

United Nations Development Programme logo and text. 14 წლის 6000 მილიონამდე ექსპორტირებული დიდი რაოდენობის I კლ. სისხლი ლუბლიანის ქ. № 2/6 ონკოპედატოლოგიური განყოფილება

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „საქართველოს რეკონგზა“ ბრძანება

2005 წ. 19 მაისი ქ. თბილისი № 221 რეკონგზით მგზავრთა ბაზაყვანის

საპარტოვო სახელგანთქა და მისი მნიშვნელობა

შპს „საქართველოს რეკონგზის“ დირექტორთა საბჭოს 2005 წლის 15 მარტის № 31/66 და 4 მაისის № 32/67 დადგენილების შესაბამისად...

1. საზოგადოებრივი უფლებების დაცვის მიზნით, 2005 წლის 21 ივნისიდან 21 სექტემბრამდე საქართველოში მსოფლიო ჩემპიონატის მსვლას...

Table with 10 columns: No, Name, Position, Salary, etc. for various employees.

საპარტოვო სახელგანთქა და მისი მნიშვნელობა. 2005 წ. 19 მაისი ქ. თბილისი № 221 რეკონგზით მგზავრთა ბაზაყვანის

საპარტოვო სახელგანთქა და მისი მნიშვნელობა

Table with 10 columns: No, Name, Position, Salary, etc. for various employees.

საპარტოვო სახელგანთქა და მისი მნიშვნელობა. 2005 წ. 19 მაისი ქ. თბილისი № 221 რეკონგზით მგზავრთა ბაზაყვანის

საპარტოვო სახელგანთქა და მისი მნიშვნელობა

Table with 10 columns: No, Name, Position, Salary, etc. for various employees.

საპარტოვო სახელგანთქა და მისი მნიშვნელობა. 2005 წ. 19 მაისი ქ. თბილისი № 221 რეკონგზით მგზავრთა ბაზაყვანის

